7/4510 -3-
596

T.C.
MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI
A N K A R A

KAN.KAR. : 2001/7020-GK 12 TEMMUZ 2001

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Konya Milletvekili Özkan ÖKSÜZ tarafından verilen, "Konya İli sınırları içerisinde alçak irtifa uçuş bölgesi oluşturulacağı iddialarına ilişkin" 7/4510 sayılı yazılı soru önergesinin cevabı Ek'te sunulmuştur.

Arz ederim.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı

EKLER :
EK-A (Yazılı Soru Önergesinin Cevabı)

DAĞITIM :
Gereği : TBMM.Bşk.lığına
Bilgi : Başbakanlığa

KONYA MİLLETVEKİLİ ÖZKAN ÖKSÜZ TARAFINDAN VERİLEN
7/4510 SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI

1. Dünyada, teknolojik alandaki gelişmelere paralel olarak harp silâh ve araçlarındaki baş döndürücü gelişmeler, askerî eğitim kavramının da hızla değişmesine neden olmuştur. Önceleri askerî birlikler kendi imkânları ile eğitim yapmaya çalışırlarken, harekat alanındaki kara, deniz ve hava kuvvetleri harp silâh ve araçlarının birbirlerini tamamlayan unsurlar olmaya başlaması, birliklerin müşterek eğitim yapmaları zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. Bu zorunluluk giderek ayrı kuvvetlerin, bilahare farklı ülke silâhlı kuvvetlerinin ortak konseptler ve standartlar altında eğitim yapma ihtiyacını kaçınılmaz hale getirmiştir.

2. Eğitimde kullanılan mühimmat maliyetlerinin çok yüksek olması simülasyon sistemlerinin geliştirilmesine neden olmuş, teknolojinin de katkısıyla günümüzde her türlü silâhın, mühimmatın ve manevranın diğer bir deyişle harp ortamının gerçeğe yakın simüle edilebilmesi mümkün hale gelmiştir. Diğer taraftan nüfus artışına bağlı olarak da yerleşim alanlarının genişlemesi, sivil havacılıktaki hızlı gelişmeler askerî eğitime müsait alanların da giderek azalmasına yol açmıştır.

3. Bütün bu gelişmeler neticesinde klasik manada eğitim kavramı değişmiş, askerî birliklerin kendi kendisine yetebileceği münferit eğitim yapma ve münferit eğitim sahalarına sahip olma anlayışı yerine, harekatın mümkün olduğu kadar azami oranda simüle edilebildiği, farklı eğitim ihtiyaçlarını karşılayabilecek münferit veya müşterek eğitim sahaları tesis edilmesi düşüncesi öncelik kazanmaya başlamıştır.

4. Günümüzde çok uluslu kullanıma açık, teknoloji yoğun ve çok fonksiyonlu eğitim imkânı sağlayan eğitim sahaları genellikle Avrupa ve Kuzey Amerika da yoğunlaşmıştır. Bu eğitim sahaları, aynı zamanda silâh üreticisi olan bu ülkelere stratejik avantaj, silâh satışı, doktrin üretimi ve eğitim pazarlaması konularında tekelleşmenin yanında, eğitim bağımlılığını muhafaza etme imkânını da sağlamaktadır.

5. Eğitim sahalarının diğer önemli bir boyutu da aynı zamanda ekonomik gelir kaynağı olmalarıdır. Örneğin bu sahalardan, bazıları gelişmiş olmalarına ve yüksek eğitim imkânı sağlamalarına rağmen tatbikat, kurs gibi yollarla eğitim pazarlaması sonucu sahip olan ülkeye politik ve askerî getirilerinin yanı sıra yılda ortalama "30 Milyon Dolar" gelir imkânı vermektedir.

6. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin mevcut ve kazanmayı planladığı imkân ve kabiliyetler, gerçeğe yakın harp ortamında eğitim ihtiyacı ve ülkelerin yeni eğitim alanları arayışları göz önüne alındığında, Türkiye'nin kendi milli ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve aynı zamanda arz edilen çok uluslu arayışlara da cevap verebilecek stratejik/müşterek bir eğitim alanına ihtiyaç olduğu değerlendirilmiştir.

7. Yapılan çok yönlü çalışmalar sonucunda arazi yapısı, meteorolojik şartlar, mevcut eğitim alanları, nüfus yoğunluğu, sivil hava trafiği, yüksek çevre koruma mülahazası, yeterli genişliğe imkân tanınması gibi şartlar dikkate alındığında İç Anadolu'da tespit edilen sahanın bu maksada en uygun yer olduğu değerlendirilmiştir.

8. Ülkemizde kurulan "Müşterek Eğitim Merkezi"nde daha önce dünyanın diğer bölgelerinde tesis edilen benzerlerindeki gibi;

- Yüksek teknoloji kullanılmış,
- Türk Silâhlı Kuvvetlerinin tüm unsurlarına hizmet edebilecek şekilde müştereklik sağlanmış,
- Çok uluslu katılıma açık olacak şekilde düzenlenmiş,
- Gerçeğe yakın harekat ortamında eğitim imkânı verilecek şekilde planlanmış,
- Eğitimin maliyet etkinliği azami seviyeye çıkarılmış ve
- Kullanılan simülasyon teknolojileri nedeniyle alçak irtifa uçuşları ile mühimmat kullanımı en aza indirilmiş dolayısı ile yüksek çevre koruması sağlanabilmiştir.

9. Başlatılan Türk Silâhlı Kuvvetleri Müşterek Eğitim Merkezi Projesine öncü olmak, elde edilen deneyimleri projeye yansıtmak maksadıyla başlatılan faaliyetler kapsamında Türk ve yabancı unsurların katılımıyla, bu yıl "18-19 Haziran 2001" tarihleri arasında Orta Anadolu Bölgesinde Anadolu Kartal Eğitimi adı altında çok uluslu müşterek bir eğitim icra edilmiştir.

Bu eğitimin maksadı;

- Gerçeğe yakın harp ortamında Birleşik/Müşterek/Münferit harekat nevilerini icra etmek,
- Harbe hazırlık eğitimi ihtiyaçlarını karşılamak,
- Anadolu Kartalı Projesi kapsamında sahip olunması hedeflenen imkân ve kabiliyetleri denemek ve Anadolu Kartalı Projesini bütün dünyaya tanıtmaktır.

10. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin yüksek teknoloji kullanılarak tesis edilen milli müşterek eğitim merkezinin de önemle üzerinde durulması gereken çevre ile ilgili hususlarda alınan tedbirler şunlardır;

- Hakiki mühimmat kullanımının yarattığı yüksek maliyetler ve çevresel risklerin asgariye indirilmesine yönelik olarak geliştirilmiş bir eğitim sahası olması nedeniyle, mühimmat kullanımında simülasyon esas alınmıştır.

- Teknolojik gelişmelere paralel olarak, uçuş eğitimlerinde büyük oranda "Orta İrtifa" kullanılmaktadır, bazı basında yer aldığı gibi alçak irtifa uçuşu yeni harekat konseptlerinde olmadığı gibi böyle bir uygulamada yapılmamaktadır. Fotoğraflanan bazı alçak uçuş levhaları dünya standartlarında pistlerin iniş kalkış istikametlerine konulan iniş ve kalkışları ikaz etmek maksadıyla hazırlanan levhalar olup maksatlı olarak projeyi başka platformlara çekmeye çalışan, bilinen çehrelerin saptırmasıdır. Fotoğrafı yayınlanan diğer bir levha da Konya-Kulu Karayolu üzerinde Türk Yıldızlarının yıllardır eğitim yaptığı bölgeyi belirlemek maksadıyla konulan levhalardır. Sonuç olarak Anadolu kartalı eğitimine yönelik olarak herhangi bir levha konulmamış veya kısıtlama getirilmemiş olup, orta irtifa uçuşu olarak planlanan eğitimde bu tür bir tedbire ihtiyaç da yoktur.

- Akademik eğitimin ağırlıklı olması ve beraberinde simülasyon teknolojisinin kullanılması nedeniyle bölgede hali hazırda yıllık olarak yapılan fiili eğitim uçuşlarında yüzde 50 azalma olmaktadır,

- "Azaltılmış Uranyum" veya kimyasal, nükleer, biyolojik madde içeren hiçbir mühimmat kesinlikle kullanılmamaktadır. Daha önce belirtildiği üzere tamamen simülasyon sistemine dayalı eğitim merkezinde hakiki mühimmat kullanımına ihtiyaç da yoktur,

- Elektronik Spektrum çevreyi etkilememektedir, bölgede bulunan elektronik sistemlerin çalışma frekans aralığı insan sağlığına hiçbir zararı mevcut değildir. bu sistemler dünya ve NATO standartlarına uygundur,

- Dünyadaki benzer eğitim merkezlerinde standart olarak faaliyet gösteren "Çevre Analiz/Koruma Birimi" teşkil edilmiştir, bu yıl deneme mahiyetinde yapılan eğitimin sonunda belirlenecek nihai teşkilatta sivil kuruluşların temsilcilerinin de katılımı sağlanacaktır.

11. Yukarıda belirtilen hususları içerecek şekilde hazırlanan Anadolu Kartalı Türk Silâhlı Kuvvetleri Müşterek Eğitim Merkezi Projesi 30 Mart 2001 tarihinde Millî Güvenlik Kuruluna arz edilmiş olup, daha sonra Millî Güvenlik Kurulu tavsiyesi doğrultusunda Bakanlar Kurulu tarafından 05 Nisan 2001 tarihinde 468 sayılı Karar ile onaylanmıştır. Millî Güvenlik Kurulunda takdim edildiği şekliyle de 18-29 Haziran 2001 tarihleri arasında Anadolu Kartalı-01 Eğitimi; Türkiye, ABD ve İsrail'in katılımı ile ilk defa projeyi deneme maksadı ile icra edilmiştir.

12. Türk Silâhlı Kuvvetlerinin mevcut ve kazanmayı planladığı imkan ve kabiliyetler, gerçeğe yakın harp ortamında eğitim ihtiyacı klasik manada eğitim kavramını değiştirmiş, söz konusu eğitim ile de harekatın mümkün olduğu kadar azami oranda simüle edilebildiği farklı bir eğitim süreci başlamıştır.

13. Kullanılan simülasyon teknolojileri nedeniyle mühimmat kullanımı en aza indirilmiş ve böylece yüksek çevre koruması sağlanabilmiştir.

14. Bu yıl icra edilen AK-01 eğitime Türkiye, ABD ve İsrail'den toplam 784 personel 86 uçak ve helikopter ve bazı simülatörler katılmıştır. Söz konusu eğitim başarı ile tamamlanmış, eğitimler esnasında 2000 Feet (700 Metre) irtifanın altında uçuş yapılmamış ve Konya bölgesine ekonomik olarak yaklaşık 1 Milyon Dolarlık bir katkı sağlanmıştır.

15. Sonuç olarak; daha önce arz edildiği gibi tamamen yüksek teknoloji ürünü simülasyon sistemlerine dayalı olarak geliştirilen Türk Silâhlı Kuvvetleri Müşterek Anadolu Kartalı Projesi;

- Hakiki mühimmat kullanımı asgariye indirmesi,
- Orta irtifa kullanılması,
- Belki de bu tür bir projede ilk defa teşkilâtında çevre ile ilgili bir birimin teşkil edilmesi,
- Milli eğitim ihtiyaçlarının karşılanması ve
- Çokuluslu pazarlama imkanları ile de gerek ülke ekonomisine gerekse yöreye ekonomik kaynak sağlanması yönleri ile hayati öneme haiz stratejik seviyede bir projedir.

16. Söz konusu eğitimin, 10 yıl önce gündeme gelen alçak irtifa uçuş bölgesi projesi ile hiçbir bağlantısı bulunmamakta bilakis gerek gerçek uçuşların sayısını ve gerekse mühimmat kullanımı azaltarak simülasyon ortamında eğitim sağlanmasına hizmet etmektedir. Konu tamamen milli bir proje olup yabancı ülkelerin kendilerine eğitimin pazarlanması haricinde projeye ortaklık dahil hiçbir ilişkileri bulunmamaktadır. Projeye tüm ülkelere açık olacak şekilde devam edilecektir. Yukarıda belirtilen nedenlerden dolayı projenin çevreye ve bölge halkına hiçbir negatif etkisi bulunmamaktadır.

Söz konusu proje kapsamında bölgede yapılacak uçuşlar Orta/Yüksek İrtifa olarak planlandığından, azaltılmış uranyum ihtiva eden hiçbir mühimmatın kullanılması söz konusu olmadığından, projenin planlama çalışmaları süresince çalışmalara Çevre Bakanlığı ve ilgili Bakanlıkların temsilcilerinin katılımı sağlanacağından, ayrıca dünyadaki benzerlerinde olduğu gibi teşkilatı içerisinde çevre korumaya ilişkin sivil bir ünite dahil edileceğinden çevre konusunda endişe edilecek herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Bilgilerinize sunarım.

Sabahattin ÇAKMAKOĞLU
Millî Savunma Bakanı